

MŰSZAKI TAPASZTALATAINK A NÉMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁGBAN

Az OTH képviselőjében Siklósi József főosztályvezetővel a közelmúltban tapasztalatszerző tanulmányúton jártam a Német Demokratikus Köztársaságban. Tanulmányútonk homlokterében a lipcsei nemzetközi vásár megtekintése volt. A vásáron bemutatott tárgyak közül elsősorban a vegyipari, műszeripari, híradástechnikai, üveg- és műanyagipari és valamennyi közszükségleti cikkben foglalt újítások tanulmányozását terveztük. Ezenfelül tervbe vettük, hogy két keletnémet nagyüzem (a jénei Zeiss Optikai Művek és a lipcsei „Einheit”, nyomda) újítómozgalmát közvetlenül is tanulmányozzuk, hogy tapasztalatainkat a hazai újítómozgalomban hasznosíthassuk. Ugyanezt a célt kívánták szolgálni a Német Demokratikus Köztársaság találmányi hivatalának vezetőivel folytatott megbeszélések, valamint a lipcsei műszaki vásáron rendezett újító- és találmányi kiállítás áttanulmányozása.

Az ezévi lipcsei vásár méreteinél és az ott kiállított műszaki berendezések, gépek, gyártmányok, közszükségleti cikkek jelentőségénél fogva, minden eddigi felülmúló színvonalról tett tanúságot. A vásár megközelítően kétszázezer négyzetméter területet foglalt el és 14 hatalmas főpavilonja, valamint a pavilonokat szegélyező kiállítási területek már terjedelmükkel fogva is igen impozáns látványt nyújtottak. A Szovjetunió, a Kínai Népköztársaság és a népi demokratikus országok, valamint a Német Demokratikus Köztársaság pavilonjai a különböző iparágak új gépeinek és berendezéseinek bemutatásával ez országok egyre nagyobb ütemű műszaki fejlődését bizonyították.

A lipcsei vásár területén a szovjet ipar és mezőgazdaság minden ágából gazdag anyagot láttunk a Szovjetunió impozáns, állandó jellegű pavilonjában. Valamennyi kiállított anyagot, akár a gépeket, berendezéseket, közszükségleti cikkeket, vagy műszereket tekintjük, a legkiválóbb minőség jellemezte. Mégis leginkább azoknak a nehézipari gépeknek a sokrétűsége ragadta meg figyelmünket, amelyek a közszükségletek fokozott kielégítését és az alapanyagtermelés növelését szolgálják. Ezen a téren elsősorban kiemeljük a szerszámgépek, bányagépek, mezőgazdasági gépek és szállítóeszközök jelentőségét, de ugyancsak ki kell emelnünk a tudományos kutatásoknak azokat a segéd-eszközöket, amelyek egyben a technika fejlődésének legmagasabb csúcsát jelentik.

A Kínai Népköztársaság pavilonja nagyszerűen mutatta, hogy a szocializmus építésére tért, természeti kincsében gazdag, ötszázmillió s bírodalom rövid idő alatt milyen hatalmas teljesítményekre képes, hogyan fejlődik a Szovjetunió segítségével, termelése milyen nagyfokú minőségi igények kielégítésére képes. A látottak

alaján beszámolhatunk arról, hogy nemcsak a közszükségleti cikkek, hanem a nehézipari gyártmányok és finom műszerek kivitele és konstrukciója is a legnagyobb bizalomra jogosít. A kínai kiállítás nagy élményt jelentett minden szemlélőnek.

A Német Demokratikus Köztársaság iparának és mezőgazdaságának pavilonjaiban az új konstrukciójú iparcikkek és gépek — miután az ipar minden ága képviselve volt — még szemléltetőbb tanulmányi anyagot nyújtottak számunkra. A kiállítási anyag jelentőségének szemléltetésére ez alkalommal csak néhány példát szerelelnék kiragadni. Mindenekelőtt rendkívül tanulságosnak tartottuk az NDK találmányi hivatalának külön kiállítási pavilonját. Itt a legújabb keletű újításokon kívül, az újítómozgalom és az újítási szervek működésének igen szemléletes képét volt alkalmunk tanulmányozni. A vegyészeti, a műanyagok felhasználását és gyártását, valamint az egészségügyi cikkeket bemutató pavilonokban alkalmunk volt megtekinteni a műanyagok leg szélesebb körű alkalmazását. (Például üvegből, keményporcelánból, illetve műanyagból készült bonyolult és nagyigényű vegyészeti gyár konstrukciós részlegelt, rendkívül gyakori értékű orvosi műszereket és kórházi berendezéseket, a textiliák kikészítésére vonatkozó vegyészeti segédanyagokat, kimosható és a gépek kíméletes használatát biztosító repkenő anyagokat.)

A lipcsei vásár megtekintésével egyidejűleg módunkban állt tájékoztató jellegű megbeszéléseket folytatni a Német Demokratikus Köztársaság találmányi hivatalának vezetőivel. Ezeket a megbeszéléseket átadtuk a magyar újítómozgalom fejlődésével kapcsolatban szerzett tapasztalatainkat, amelyek a német elvtársak nagy figyelmét váltották ki. Ugyanakkor tájékoztottunk a Német Demokratikus Köztársaság újítómozgalmának szervezeti és egyéb olyan kérdéseiről, amelyek számunkra is tanulságosak lehetnek.

Különösen felkeltette figyelmünket a Német Demokratikus Köztársaság üzemekben lévő üzemi találmányi irodák működése. Ezek az irodák nemcsak az újítások, hanem a találmányok üdvöztetésével is foglalkoznak. Lehetőséget nyújtanak az újítóknak arra, hogy ne csak írásban, hanem szóbelileg, jegyzőkönyvbe diktálva is előadhassák javaslataikat. Sokirányú segítséget nyújtanak a javaslatok kidolgozásához és megvalósításához. Meglepett bennünket az a nagy gondosság, amellyel ezek a találmányi irodák az újítási statisztikák és utó kalkulációk kérdésével foglalkoznak. További értékes tapasztalatokat szereztünk az újítások és találmányok bevezetése terén szerzett érdemek jutalmazásával kapcsolatban. A Német Demokratikus Köztársaság találmányi rendelete ugyanis kimondja, hogy az

A lipcsei nemzetközi vásáron nagy feltűnést keltettek a schkopauli vegyművek új műanyagai. A különféle szintetikus műanyagok sorában kiállítottak például új korrózió elleni testeket, új lakkokat és kötőanyagokat. Kétféle új gyár desztilláló toronyt ábrázoltak

újítási és találmányi javaslatok bevezetésében kifejtett rendkívül tevékenységét bizonyos esetekben prémiumok fizethetők. Széleskörű segítséget nyújtanak az újítóknak és feltalálókknak a nagyobb városokban felállított műszaki kabinetek is. Támogatják az újítókat újítások és találmányok kidolgozásában, tájékoztatják őket a legújabb technikai eredményekről és időszakonként újító és feltalálói tanácskozásokat hívnak össze egyes újítómozgalmi, illetőleg műszaki kérdések megvitatására. Tapasztaltuk azt is, hogy a tudósok a Német Demokratikus Köztársaságban rendkívül nagy megbecsülésnek örvendenek; és rendszeres újítótevékenységet fejtenek ki. Nagymértékben ennek tulajdoníthatók azok a nagyszerű eredmények a technika haladásában, amelyeket a lipcsei nemzetközi vásáron láthattunk.

Összefoglalóan megállapíthatjuk, hogy a Német Demokratikus Köztársaságban tett látogatásunk rendkívül tanulságos és hasznos volt. Hasznos volt különösen azért, mert megismerhettük a Német Demokratikus Köztársaság hatalmas műszaki eredményeit, láthattuk azokat az új eljárásokat új alapanyagokat és újításokat, amelyekből számosat előreláthatóan módunkban lesz felhasználni hazánkban is. Hasznos lenne, ha minél több alkalmat teremtenénk arra, hogy a barátai országok kutatói, tervezői, tudósai, műszaki dolgozói kicserélhessék egymással a technika fejlesztése terén elért tapasztalataikat.

